

**SN.GENEL MÜDÜR VE SERMAYE PİYASALARI
YÖNETİCİLERİNİN DİKKATİNE,**

Genel Mektup: **272**
(Saklama Müdürlüğü)

İstanbul, 13.11.2000

Değerli Üyemiz, Ortaklarımız,

KONU:Müşteri İsmine Saklama Sistemi ile Birlikte Oluşturulan Alt Hesap Tiplerinin Amacına Uygun Kullanımına Dikkat edilmesi Hk.

Bilindiği gibi; Sermaye Piyasası Kurulu'nun 25/09/1997 tarihli toplantısında alınan 27/1546 sayılı kararında, kod numarası ile takip edilen alt hesapların müşterilerinizin ismine çevrileceği ve uygulamanın süresi ile ayrıntılarının Bankamızca belirlenerek ilgililere duyurulacağı belirtilmiştir. Yine, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 18.05.1999 tarih ve 46 sayılı toplantısında alınan karar gereği, Müşteri İsmine Saklama Sistemi 31.05.1999 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Müşteri İsmine Saklama ile birlikte geliştirilen sistemde; aracı kuruluş müşterilerine ait hisse senedi bakiyelerinin niteliğine göre ayrı ayrı alt hesap tiplerinde takip edilmesini gerektiren bir yapı kurulmuştur. Söz konusu alt hesap tiplerinin özellikleri çeşitli vesilelerle tarafınıza duyurulmuş ve verilen eğitimlerde açıklanmıştır. (Bkz. 212 ve 231 sayılı Genel Mektuplar.)

Halen müşterilerinize ait hisse senedi bakiyelerinin takip edildiği sekiz değişik alt hesap tipi mevcuttur. Bu alt hesaplara (31 no'lu genel kurul blokaj ve 32 no'lu yatırımcı blokajı alt hesabı hariç) giriş çıkış işlemleri tarafınızca gerçekleştirilmektedir. Aşağıda halen mevcut bulunan sözkonusu alt hesap tiplerinin kullanım özellikleri bir kez daha açıklanmaktadır.

--30 no'lu "Serbest Hesap": Aracı kuruluşlar, müşterilerine ait hisse senedi bakiyelerinden herhangi bir teminat, kredi ve satış işlemine konu olmayanları serbest hesapta izlemelidirler. Serbest hesapta bulunan hisse senedi bakiyeleri üzerine müşterilerce Alo-Takas aracılığı ile bloke koyulabilir. Serbest hesapta bulunan kıymetler aracı kuruluşlar tarafından havuza veya diğer alt hesaplara aktarılabilir.

--31 no'lu "Genel Kurul Blokaj Hesabı": Yatırımcının ortağı bulunduğu şirketlerin yapmış oldukları Genel Kurul toplantılarına katılmak istemesi durumunda; bu istek aracı kuruluş aracılığı ile Takasbank'a iletilir. Söz konusu kıymetler Takasbank tarafından 31 numaralı "Genel Kurul Blokaj" alt hesabına aktarılır ve Genel Kurul'a katılım için ihraççıya hitaben yazılan mektup aracı kuruluşa verilir. Genel Kurul Blokajı alt hesabına alınan hisse senetleri Genel Kurul tarihini izleyen ikinci işgünü akşamı yatırımcının serbest hesabına otomatik olarak geri döner. Söz konusu alt hesapta bulunan bakiyeler aracı kuruluş veya yatırımcı tarafından izlenebilir ancak bu hesaba giriş-çıkış yapılamaz.

İMKB TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

Hisse senetlerinin Genel Kurul Blokajı hesabına alınabilmesi için 30 numaralı serbest hesapta bulunması gerekir.

--32 no'lu "Yatırımcı Blokaj Hesabı": Yatırımcılar, Alo-Takas sistemi aracılığı ile Takasbank Sicil Numaralarını ve şifrelerini kullanarak 30 numaralı serbest hesaplarında bulunan hisse senedi bakiyelerini 32 numaralı "Yatırımcı Blokajı" hesabına (bloke koyma) aktarabilirler. 32 no'lu Yatırımcı Blokajı alt hesabında bulunan hisse senedi bakiyeleri aracı kuruluşlar tarafından bu hesaptan çıkartılamaz. 32 no'lu Yatırımcı Blokajı alt hesabından 30 no'lu Serbest hesaba aktarım (bloke çözme) işlemleri de sadece yatırımcılar tarafından Alo-Takas aracılığı ile gerçekleştirilebilmektedir. Yatırımcıların kıymetlerini serbest hesaptan yatırımcı blokajı hesabına aktarma (bloke koyma) imkanları iş günlerinde 08:00-20:00 saatleri arasında kısıtlanmaktadır. 32 no'lu yatırımcı blokajı hesabından 30 no'lu serbest hesaba aktarım (bloke çözme) işlemleri için herhangi bir saat kısıtlaması bulunmamaktadır. Aracı kuruluşlar, müşterileri tarafından gerçekleştirilen bloke koyma-çözme işlemleri ile ilgili özel raporları, MBS ekranları aracılığı ile istedikleri sıklıkta alabilirler. Blokeli bakiyelerin satışa konu olmaması veya blokesi çözülmüş bakiyelerin satış talimatlarının kabul edilebilmesi için bu raporların aracı kuruluşlar tarafından düzenli olarak takip edilerek kendi bilgisayar sistemlerine aktarılması gerekmektedir.

--33 no'lu "Satış Blokajı Hesabı": Aracı kuruluşlar, müşterileri tarafından satılan kıymetleri takas gününe kadar 33 no'lu "Satış Blokajı" alt hesabına aktararak; müşterilerinin satılan kıymetler üzerine "yatırımcı blokajı" koymalarını engelleyebilirler. Satılan kıymetler, işlem gününde, yatırımcıların bloke koyma başlangıcına kadar (saat 20:00) aracı kuruluş tarafından "Satış Blokajı" hesabına aktarılmalıdır. Söz konusu kıymetler; ikinci işgünü (takas günü) saat 08:00'den sonra Takasbank tarafından otomatik olarak serbest hesaplara aktarılmaktadır. Satış blokajı alt hesabı; sadece, satılan kıymetlerin takas gününe kadar saklanması amacıyla kullanılmalıdır.

--34 no'lu "Teminat (Özkaynak) Hesabı" Aracı Kuruluşlar, Müşterilerin aracı kuruluştan kullandıkları krediye karşılık teminat olarak vermiş oldukları hisse senetleri üzerine "yatırımcı blokajı" koymalarını önlemek amacıyla 34 no'lu "Teminat (Özkaynak)" hesabını kullanabilirler. Bilindiği gibi; SPK'nın ilgili Tebliği gereği; kullanılan kredi için müşteri tarafından özkaynak olarak verilen teminatlarla, kullanılan kredi ile alınan kıymetlerden oluşan teminatlar ayrı ayrı takip edilmek zorundadır. 34 no'lu "Teminat (Özkaynak)" hesabı tarafımızca müşterinin kullandığı krediye karşılık özkaynak olarak vermiş olduğu teminatların saklanması amacıyla oluşturulmuştur.

--35 no'lu "Kredili alınan Kıymetler Hesabı": Aracı kuruluşlar, müşterilerin aracı kuruluştan kullandıkları kredi ile almış oldukları hisse senetleri üzerine "yatırımcı blokajı" koymalarını önlemek amacıyla 35 no'lu "Kredili Alınan Kıymetler " hesabını kullanabilirler. Bilindiği gibi; SPK'nın ilgili Tebliği gereği; kullanılan kredi için müşteri tarafından özkaynak olarak verilen teminatlarla, kullanılan kredi ile alınan kıymetler ayrı ayrı takip edilmek zorundadır. 35 no'lu "Kredili Alınan Kıymetler" hesabı tarafımızca müşterinin kullandığı kredi karşılığında almış olduğu kıymetlerin saklanması amacıyla oluşturulmuştur. Söz konusu bu kıymetler de kullanılan kredinin teminatını oluşturmaktadır.

--36 no'lu "Diğer Teminatlar Hesabı": Aracı Kuruluşlar (Bankalar), Müşterilerin Sermaye Piyasası işlemleri dışındaki nedenlerle kullandıkları krediler için teminat olarak vermiş oldukları hisse senetleri üzerine, "yatırımcı blokajı" koymalarını önlemek amacıyla, 36 no'lu "Diğer Teminatlar" hesabını kullanabilirler.

--37 no'lu "Portföy Yönetim Hesabı" :Portföy yönetim şirketleri ve portföy yönetimi yetkisi olan aracı kuruluşlar; (portföy yönetim sözleşmelerinde, portföy hesabına yapılacak işlemlerde portföy sahibinden önceden teyit alınması zorunluluğunun getirildiği durumlar hariç) müşterilerin portföy yönetimi işlemine konu hisse senetleri üzerine "yatırımcı blokajı" koymalarını önlemek amacıyla 37 no'lu "Portföy Yönetimi" hesabını kullanabilirler.

Yukarıda açıklanan alt hesap tiplerinin aracı kuruluşlar tarafından, oluşturuldukları amaca uygun kullanımı büyük önem taşımaktadır. Yatırımcılar Alo-Takas aracılığı ile tüm alt hesaplarının bakiyelerini öğrenebilmekte ve hareket ekstrelerini alabilmektedirler. Bu nedenle, herhangi bir satış, teminat veya portföy yönetimi işlemine konu olmayan bakiyelerin 30 numaralı serbest hesaplarda tutulmasına dikkat edilmelidir. Bunun yanında satılan, teminat olarak alınan veya üzerinde portföy yönetimi yetkisi bulunan tüm bakiyelerin ise ilgili alt hesaplara yerleştirilmesi yatırımcının bu bakiyeler üzerine bloke koymasını engelleyecek ve takas taahhütlerinin kapatılması sırasında aracı kuruluşların zor duruma düşmesini önleyecektir.

Ayrıca, müşterileriniz ile ilgili tarafımıza ulaşan, Mahkemeler, Cumhuriyet Başsavcılıkları, İcra ve İflas Müdürlükleri, SSK Müdürlükleri tarafından verilen; İhtiyati haciz, haciz, ihtiyati tedbir, iflas muhafaza tedbiri işlemlerinde yetkili mercilere, hisse senetlerinin buldukları alt hesaplara göre; örneğin satış blokajı bulunduğu (33), aracı kuruluşa teminat olarak verildiği, rehinli olduğuna (34,35,36) ilişkin açıklamalar yapılmaktadır. Bu açıklamalar, fiili hacizlerde haciz tutanaklarında, kaydi hacizlerde yetkili mercilere verilen cevap metinlerinde yer aldığından, aracı kuruluşların sözkonusu hesaplardaki bakiyelerle ilgili olarak yetkili mercilere yapacakları başvurularda ispat kolaylığı sağlamaktadır. Bu nedenle, herhangi bir satış, teminat veya portföy yönetimi işlemine konu olan tüm kıymetlerin doğru olarak ve zamanında ilgili alt hesaplara aktarılması gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,

TAKASBANK
İMKB
TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

Emin ÇATANA
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

Nezir BAKIR
Gnl. Mdr. Yrd.